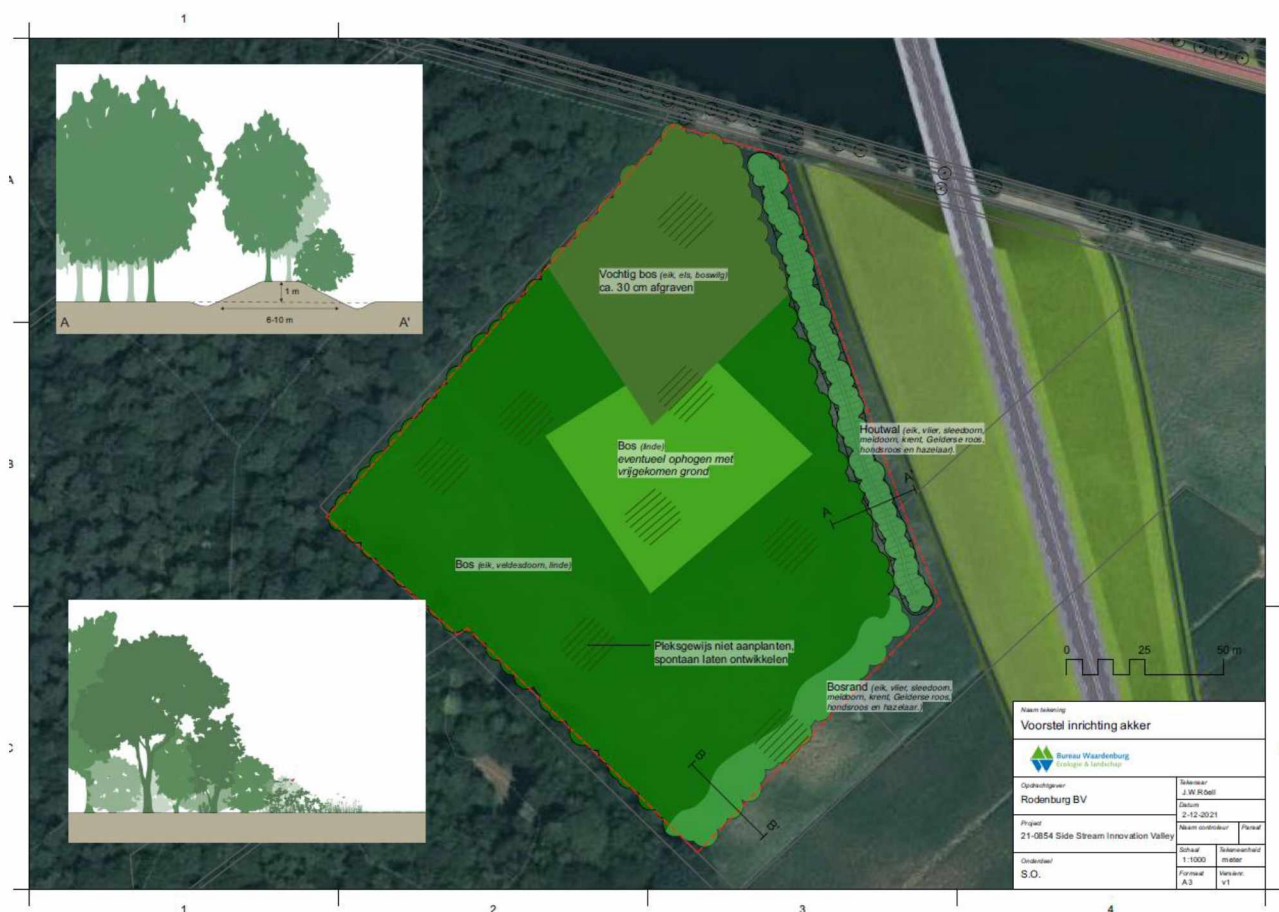

Memo

datum 17 maart 2022
aan Rodenburg B.V.
van 5.1.2,e Antea Group
project 5.1.2,e
projectnr. 01.0442130.100
betreft Inspectie flora- en fauna

1 Aanleiding

In de gemeente Oosterhout ligt ten oosten van de A27 het industrieterrein Vijf Eiken. Aan zowel de noordzijde als de zuidzijde van Vijf Eiken zijn uiteenlopende bedrijven gevestigd. Initiatiefnemer Rodenburg is voornemens om het bedrijventerrein aan de zuidzijde van het Wilhelminakanaal uit te breiden richting het oosten. In verband met compensatie van natuur wordt een landbouwperceel ten oosten van het plangebied omgevormd tot nieuwe natuur. De beoogde indeling van dit perceel is weergegeven in Figuur 1.

Figuur 1. Beoogde inrichting van het perceel tot bosgebied.

In het plangebied komen mogelijk beschermde soorten voor. Daarnaast is vanuit gebiedskennis bekend dat een reigerkolonie nabij het beoogde gebied is gelegen. Voorliggend rapport gaat in op de potentieel aanwezige soorten in en om het plangebied en beschrijft eventuele effecten en, indien aan de orde, vervolgstappen.

2 Methode en bureaustudie

Op 16 maart 2022 is een terreinbezoek uitgevoerd door een deskundige ecooloog van Antea Group. Het weer was zonnig tot licht bewolkt bij een temperatuur van circa 8 graden Celsius, windkracht 1. Het terrein is te voet belopen en bij de inventarisatie is gebruik gemaakt van een verrekijker. Tabel 1 toont de waargenomen soorten in de omgeving van het plangebied (NDFF 2017-2022).

Tabel 1. Overzicht van waargenomen beschermde soorten in de omgeving van het plangebied (met een straal van 2,5km) die in het NDFF door derden zijn ingevoerd. De soorten zijn in te delen in Habitatrictlijn (HR), lijsten A en B behorende bij artikel 3.10 en vogelsoorten met een jaarrond beschermd nest (JRB) en zijn aangegeven met een 'X' (NDFF, 2017-2022).

Soortgroep	Soort	JRB	HR	A/B
Vogels met een jaarrond beschermd nest*	Boomvalk	X		
	Buizerd	X		
	Gierzwaluw	X		
	Grote gele kwikstaart	X		
	Havik	X		
	Huismus	X		
	Ooievaar	X		
	Ransuil	X		
	Sperwer	X		
Zoogdieren	Bunzing			X
	Eekhoorn			X
	Gewone dwergvleermuis		X	
	Steenmarter			X
	Laatvlieger		X	
Reptielen	Geen waarnemingen			
Amfibieën	Geen waarnemingen			
Insecten – libellen	Geen waarnemingen			
Insecten - Nachtvinders	Geen waarnemingen			
Planten - vaatplanten	Geen waarnemingen			
Vissen	Geen waarnemingen			
Overige soortgroepen	Geen waarnemingen			

*Categorie 5: de afweging of er sprake is van een jaarrond beschermd nest uit categorie 5 wordt gemaakt bij de beschrijving van de resultaten van het terreinbezoek (paragraaf 4.2.2).

2.1 Gebiedskennis

Vanuit onderzoeken N629 is bekend dat aan de noordzijde van het Wilhelminakanaal een beschermde nestlocatie aanwezig is van de havik en de buizerd. Tevens is het gebied 't Blik leefgebied van de bunzing en meer naar het oosten (plan Everdenberg-oost) leefgebied van de wezel en de ransuil. Ten zuiden van het Wilhelminakanaal is een kolonie aanwezig van blauwe reigers. Het Wilhelminakanaal zelf is onderdeel van een vaste vlieg- en migratieroute voor de meervleermuis en de watervleermuis.

3 Resultaten

Het plangebied bestaat uit een voormalige maïsakker met aan de oost- en noordkant een afscherming door bos. Het bosgebied bestaat grotendeels uit naaldbos met loofbomen. Het gebied heeft een verstoord karakter door het landgebruik en recreatie. Het bosgebied om de maïsakker heen is daarnaast een druk bezocht hondenlosloopegebied.

3.1 Beschermden soorten

Aangezien het plangebied een beperkte omvang heeft, gelegen is in intensief agrarisch gebruikt land, geen open water bevat en het verspreidingsgebied van een aantal soorten niet tot aan Dongen/Dorst loopt, zijn niet alle biotoopkritische (sub)soortgroepen relevant. Zo zijn onder andere op basis van het terreinbezoek geen effecten (overtredingen van verbodsbepalingen uit de Wnb) aan de orde op de beschermde (sub)soortgroepen: vissen, reptielen, amfibieën, flora en overige soortgroepen (kevers, kreeftachtigen, weekdieren, mieren en slakken). Er is voor deze soort(groep)en geen essentieel leefgebied in het plangebied. Effecten zijn op voorhand uitgesloten.

De overige soortgroepen worden hierna beschreven: **vogels en zoogdieren**.

3.1.1 Vogels

Jaarrond beschermde nesten

In het plangebied en de directe omgeving zijn geen jaarrond beschermde nesten aangetroffen. Enkel zijn nesten van de blauwe reiger aanwezig op circa 80 meter afstand ten westen van het gebied. De blauwe reiger valt onder Categorie-5 en wordt hieronder behandeld.

Categorie-5 vogels

Nabij het plangebied zijn nesten aangetroffen van de blauwe reiger. Daarnaast zijn op circa 110 meter afstand van het plangebied gaten aanwezig in een dode grove die wel mogelijk gebruikt wordt door de grote bonte specht. De afstand van het plangebied ten opzichte van de nesten van de grote bonte specht is echter ruim voldoende om verstoring te voorkomen. Het landbouwgebied vormt daarnaast geen foerageergebied voor de grote bonte specht.

Blauwe reiger

Nabij het plangebied is een kolonie blauwe reigers aanwezig. In totaal zijn 18 nesten aanwezig, waarvan op het moment van het terreinbezoek zeker 7 in gebruik zijn. De blauwe reigers maken gebruik van de gebieden in de omgeving als foerageergebied.

De nesten van de blauwe reiger zijn op circa 80 meter afstand van het plangebied gelegen. De buffer van bomen tussen de kolonie en het plangebied zorgt daarbij voor een afschermende werking ten opzichte van de voorgenomen werkzaamheden. Daarnaast is het gebied een druk bezocht terrein en zijn de nesten aanwezig boven het looppad/verzamelplek voor mensen. De reigers zijn gewend aan de recreatie en ondervinden daardoor geen verstoring als gevolg van optische verstoring. Directe effecten op de nesten zijn niet aan de orde.

Indirecte effecten kunnen optreden wanneer het leefgebied van de blauwe reiger dusdanig wordt aangetast dat zij niet langer op de nestlocatie tot broeden kunnen komen. Het plangebied is een voormalige maïsakker en de watergang langs het looppad (Kanaaldijk Zuid) is gedurende de hele dag verstoord door wandelaars en honden. Daarnaast zijn de oevers van de watergang vrij steil. Onderstaande figuren tonen een impressie van het gebied.

Figuur 2. Impressie van het gebied waar de bosschage voornemens is.

Het plangebied kan sporadisch gebruikt worden als foerageergebied maar vanuit de specifieke gebiedskennis N629 door de betrokken ecoloog is geconcludeerd dat het gebruik van het gebied door blauwe reigers niet significant is. De blauwe reigers vliegen met name over het Wilhelminakanaal naar het noorden en landen daarbij vaak in het open land naast de manage/scoutinggebouw. Figuur 3 toont de vliegrichting van de blauwe reiger.

Vliegrichting blauwe reigers

Figuur 3. Vliegrichting blauwe reiger. Foto genomen vanaf de kolonielocatie, kijkend naar het noorden.

Daarnaast is de maïsakker ontoegankelijk in de periode dat de reigers jongen hebben (en dus het meeste voedsel nodig hebben). Dit is de periode dat het maïs groeit gedurende april – oktober. Blauwe reigers jagen daarnaast voornamelijk langs waterlichamen op vis, amfibieën en kleine zoogdieren. Waterrijk habitat, dat voldoet aan foerageergebied voor de blauwe reiger, is in het plangebied niet aanwezig. De watergang langs de zuidkant is daarbij zwaar verstoord door recreatie gebruik. Het plangebied heeft daardoor geen essentiële foerageerfunctie voor het in stand houden van de nesten in de kolonie.

Het aanplanten van het bos heeft overigens een positief effect op de blauwe reigers. Nabij het plangebied, aan de oostkant, komt de nieuwe N629 te liggen (toekomstig voornemen nieuwe N629). Door het aanplanten van een bosgebied langs de weg houden de reigers hoogte tijdens de vlucht. Op deze wijze zullen zij eerder de weg over vliegen dan langs de weg of op de weg landen. De bosaanplant voorkomt hiermee verkeersslachtoffers.

Het plangebied heeft geen unieke functie voor categorie 5 soorten die het plangebied tot het enige geschikte leefgebied in de omgeving voor deze soorten zou maken. De soorten kunnen uitwijken naar alternatieve leefgebieden en ondervinden geen significant negatief effect als gevolg van het voornemen.

3.2 Zoogdieren

In het plangebied is potentieel habitat aanwezig voor marterachtigen, eekhoorn en vleermuizen.

Marterachtigen

Uit bureaustudie komen de bunzing en de steenmarter naar voren. Echter, vanuit het project Everdenberg-oost is ook de wezel bekend aan de overzijde van het Wilhelminakanaal. Marterachtigen komen voor in veel verschillende habitattypen waaronder kleinschalig landschap en bosgebieden. Marterachtigen zijn beschermd onder Artikel 3.10, onderdeel A waarbij de verblijfplaatsen beschermd zijn.

In het plangebied zijn geen potentiële verblijfplaatsen aangetroffen. Het land, dat momenteel als maïsakker wordt gebruikt, wordt regelmatig vergraven en verblijfplaatsen zijn hierbij onwaarschijnlijk. Wel is de bosrand potentieel geschikt habitat voor de soorten, zie Figuur 4.

Figuur 4. Bosrand langs het plangebied.

De bosrand wordt echter niet aangetast waardoor directe effecten op verblijfplaatsen niet aan de orde zijn. Indirect kan wel verstoring optreden wanneer langs de bosrand gewerkt wordt met zwaar materiaal. Het plangebied is echter een hondenlosloopgebied en ook op de maïsakker wordt veel gelopen door hondenbezitters, zie Figuur 5. Daarnaast is dit ook door zichtwaarnemingen bevestigd. Vanuit het bos en Kanaaldijk Zuid wordt dit perceel veel betreden door hondeneigenaren met honden.

Figuur 5. Veel pootafdrukken zijn aanwezig in de maïsakker.

Ook is duidelijk zichtbaar dat hondenbezitters het terrein gemakkelijk kunnen bereiken via een opening in de bosrand en door de slijtage aan de bodem is duidelijk dat dit vaak gebeurt, zie Figuur 6.

Figuur 6. Slijtage in de bosrand laat zien dat veel mensen de maïsakker en de bosrand betreden.

Tevens zijn in de bosrand geen duidelijke verblijfplaatsen aanwezig in de vorm van takkenhopen, holen of rommelhoeken. Loslopende honden graven daarnaast veel in het gebied waardoor ook weinig andere grondgebonden zoogdieren voorkomen in het gebied. Reeën, vossen en marterachtigen vermijden gebieden met loslopende honden. Ook is het gebied zwaar vervuild door uitwerpselen en andere markeringen door honden, waardoor het gebied

onaantrekkelijk is voor marterachtigen. Ook uit het onderzoek van de N629 zijn aan de zuidkant van het Wilhelminakanaal geen waarneming gedaan van marterachtigen.

Aangezien verblijfplaatsen niet direct worden aangetast en met aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid kan worden gesteld dat marterachtigen geen verblijfplaatsen hebben in een hondenlosloopgebied met onvoldoende dekkingsmogelijkheden, zijn effecten niet te verwachten. Derhalve zijn negatieve effecten op marterachtigen redelijkerwijs uit te sluiten.

Vleermuizen

In de omgeving komen vleermuizen voor waarvan bekend is dat de gewone dwergvleermuis de bomenstructuur volgt aan de noordzijde van het Wilhelminakanaal. Het Wilhelminakanaal zelf wordt gebruikt als vliegroute door de watervleermuis en meervleermuis. De zuidzijde van het Wilhelminakanaal is onderzocht in het nader onderzoek N629 in 2021. Daarbij zijn weinig vleermuizen waargenomen. Enkel over het Wilhelminakanaal zijn meerdere waarnemingen gedaan van de rosse vleermuis, watervleermuis en meervleermuis. Het zuidelijke bos is voornamelijk naaldbos wat onaantrekkelijk is als foerageergebied voor vleermuizen vanwege het lage insectenaanbod. Vleermuizen foerageren er, maar van essentieel foerageergebied is geen sprake. Het nieuwe beoogde bosperceel kan de verbinding tussen het bosgebied en de oostelijke bebouwing / groenstructuren zelfs gaan versterken. Het bosgebied vormt de aansluiting tussen het bosgebied naar het viaduct van de nieuwe N629. Vleermuizen kunnen onder het viaduct hun route volgen en hoeven daarbij geen weg over te steken. Ook zal een divers loofbosgebied een positieve werking hebben op de biodiversiteit in vergelijking tot het huidige landgebruik. De beschutting die het bosgebied in de toekomst gaat bieden op het Wilhelminakanaal heeft daarnaast een positieve werking voor de windgevoelige watervleermuis.

Er worden geen essentiële functies voor vleermuizen aangetast. De aanplant van het bosgebied kan daarbij positieve gevolgen hebben voor de plaatselijke vleermuispopulaties.

Eekhoorn

De eekhoorn komt in de omgeving van het plangebied voor en kan mogelijke nestlocaties hebben in de omgeving van het plangebied. In de randzone van het gebied zijn geen bolvormige nesten of overige lijkende nesten aangetroffen van eekhoorns. Eekhoorns worden dieper in het bos (meer naar het zuiden) regelmatig waargenomen, maar kunnen ook nabij het plangebied voorkomen. Er gaan echter geen nesten verloren als gevolg van de bosaanplant en tevens zijn geen nesten aangetroffen in de directe omgeving van het beoogde gebied. Negatieve effecten zijn daarmee uitgesloten.

4 Conclusie

Initiatiefnemer Rodenburg is voornemens om het bedrijventerrein aan de zuidzijde van het Wilhelminakanaal uit te breiden richting het oosten. In verband met compensatie van natuur wordt een landbouwperceel ten oosten van het plangebied omgevormd tot nieuwe natuur.

Deze ontwikkeling heeft geen negatieve gevolgen voor in de omgeving voorkomende beschermde soorten. Het land wordt momenteel gebruikt als maïsakker en de omgeving is een zwaar verstoord hondenlosloopgebied. De nieuwe inrichting kan, afhankelijk van het toekomstige gebruik, een positief effect hebben op plaatselijke populaties van soorten.